

Міністерство освіти і науки України
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
Київська міська державна адміністрація
Академія будівництва України
Національна Спілка архітекторів України
Українська академія архітектури
Національний авіаційний університет

I МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОНГРЕС

МІСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ - XXI СТОРІЧЧЯ

АРХІТЕКТУРА. БУДІВНИЦТВО. ДИЗАЙН

**10-14 лютого 2014 року,
м. Київ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ АЕРОПОРТІВ
Україна, м.Київ, просп.Космонавта Комарова, 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

I Міжнародний науково-практичний конгрес

«Міське середовище – XXI сторіччя.

Архітектура. Будівництво. Дизайн»

10-14 лютого 2014 р.

м. Київ

Тези доповідей

2014

Міське середовище – XXI сторіччя. Архітектура. Будівництво. Дизайн:
Тези доповідей I Міжнародного науково-практичного конгреса, м. Київ, 10-14 лютого 2014 р. / відп. ред. О.А. Трошкіна. – К.: НАУ, 2014. – 368 с.

До збірника включені тези доповідей I Міжнародного науково-практичного конгреса «Міське середовище – XXI сторіччя. Архітектура. Будівництво. Дизайн» (м. Київ, 2014 р.). У центрі уваги науковців проблеми формування та розвитку міського середовища в сучасних умовах; реновація та реабілітація порушеного міського середовища; реалізація стратегії розвитку транспортних інфраструктур; використання сучасних інформаційних технологій в організації міського простору, трансфер знань та досвіду роботи у галузі архітектури, будівництва та дизайну тощо.

В збірнику публікуються тези доповідей дев'яти семпозіумів, проведених у рамках конгресу:

- «Реабілітація та екологізація порушеного міського середовища»;
- «Інформаційні технології в архітектурному дизайні міського середовища»;
- «Транспортна інфраструктура міста»;
- «Реновація міського середовища»;
- «Комп'ютерні технології в архітектурі та будівництві»;
- «Сучасний дизайн населеного середовища»;
- «Інноваційні будівельні матеріали та нанотехнології у міському середовищі»;
- «Міський інтер'єр»;
- «Синтез мистецтв в міському середовищі».

Редакційна колегія: В.П. Харченко, д.т.н., проф. (голова оргкомітету)
О.В. Чемакіна, к.арх., проф. (заступник голови оргкомітету)
О.А. Белятинський, д.т.н., проф. (заступник голови оргкомітету)
О.А. Трошкіна, к.арх., доц. (відповідальний редактор)

Члени оргкомітету: Ю.О. Дорошенко, д.т.н., проф.
К.В. Краюшкіна, д. технол.
І.О. Кузнецова, д.мистецтв., проф.
О.І. Лапенко, д.т.н., проф.
О.П. Олійник, д.арх., проф.
М.С. Барабаш, к.т.н.
О.А. Трошкіна, к.арх., доц.
Г.М. Агєєва, к.т.н., доц.
Д.М. Ільченко, к.арх., доц.

Друкується за рішенням оргкомітету конгресу та Вченої ради Інституту аеропортів Національного авіаційного університету (протокол № 1 від 27.01.2014р.)

I Сімпозіум «Реабілітація та екологізація порушеного міського середовища»..	20
1.1. Методологія реабілітації порушеного міського середовища	21
ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ ДОКТРИНЫ ГРАДОУСТРОЙСТВА И РАССЕЛЕНИЯ (СТРАТЕГИЧЕСКОГО ПЛАНИРОВАНИЯ ГОРОДОВ – CITYPLANNING)	
Ильичев В.А., Каримов А.М., Емельянов С.Г., Колчунов В.И., Бакаева Н.В.	21
МЕТОД ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ЭКОЛОГО-ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ СИТУАЦИИ БИОСФЕРОСОВМЕСТИМОГО ГОРОДА	
Ильичев В.А., Колчунов В.И., Гордон В.А.	23
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВАНИЯ РЕАБИЛИТАЦИИ И ЭКОЛОГИЗАЦИИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ТЕРРИТОРИЙ В ГОРОДЕ	
Быстрова Т.Ю.	24
РЕНОВАЦИЯ АРХИТЕКТУРЫ ИНДУСТРИАЛЬНОГО НАСЛЕДИЯ НА УСТОЙЧИВОМ И СОЦИАЛЬНОМ УРОВНЯХ КАК МЕТОД ЕЕ НОВОГО И ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ	
Фетисов О.І.	25
THE SYMBOLISM'S CITY IN THE ARRANGEMENT OF PUBLIC SPACES FOR EXAMPLE, KONSTYTUCJI 3-GO MAJA SQUARE IN ŚWIDNIK	
Natalia Kot	26
ОПЫТ РЕАБИЛИТАЦИИ АРХИТЕКТУРНОЙ СРЕДЫ Г. ЭЙНДХОВЕН (НИДЕРЛАНДЫ)	
Сохошко Є.А., Медведєва А.Б.	27
ДИСКРЕТНІ ГЕОМЕТРИЧНІ МОДЕЛІ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ СИСТЕМ ТА СЕРЕДОВИЩ	
Холковський Ю.Р., Макаренко М.Г.	28
ПРИЕМЫ СОЦИАЛЬНОЙ АКТИВИЗАЦИИ И РЕКОНСТРУКЦИИ ПРИПОРТОВЫХ ПРОМЫШЛЕННЫХ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ ПОД КУЛЬТУРНО-ОБЩЕСТВЕННЫЕ ЦЕНТРЫ	
Ексарева Н. М., Гормах А. Д.	29
1.2. Теорія та практика містобудівного використання порушених територій міст	31
SUSTAINABLE ARCHITECTURE IN URBAN ENVIRONMENT IN XXI CENTURY	
Kamionka Lucjan	31
ПРОМЫШЛЕННОЕ НАСЛЕДИЕ: РОЛЬ И МЕСТО В ГОРОДЕ	
Кулиш В.О.	32
КОНДИТЕРСКАЯ ФАБРИКА «БОЛЬШЕВИК» В Г. МОСКВЕ. ПРОЕКТНЫЙ ОПЫТ КОНВЕРСИИ	
Титова Л.О.	32
МОДЕРНИЗАЦИЯ АЗЕРБАЙДЖАНСКИХ ГОРОДОВ	
Гаджиева Е.А.	33
СОВРЕМЕННЫЙ ПОДХОД К ПРОЕКТИРОВАНИЮ БЫСТРОВЗВОДИМЫХ ХРАМОВ В ГОРОДСКОЙ СРЕДЕ	
Борисов С.В.	34

8 Симпозіум «Інноваційні будівельні матеріали та нанотехнології у міському середовищі».....	325
ОСНОВИ ПРОСТОРОВОГО АНАЛІЗУ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА	
Олійник О.П.	326
КОМПОЗИЦІЙНІ ТА ЕЗОТЕРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІНІЇ ПАРТЕРУ ІСТОРИЧНОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА	
Сідорова О.І.	327
ПОНЯТТЯ КОМФОРТУ В ДИЗАЙНІ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА	
Гнатюк Л.Р., Гузь	328
ТЕНДЕНЦІ ФОРМУВАННЯ КОМПОЗИЦІЙНОГО ЦЕНТРУ м. ЛУЦЬКА В КОНТЕКСТІ ЙОГО ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ	
Абрамюк І.Г.	330
МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ РЕНОВАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ БУДІВЕЛЬ У МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПІД ГРОМАДСЬКІ ФУНКЦІЇ	
Шебулевич К.В.	331
ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ АТРІУМНИХ ПРОСТОРІВ БУДИНКІВ В ІСТОРИЧНОМУ ЦЕНТРІ МІСТА	
Яків'юк А.	332
ВІЗНИЙ ЗНАК У КОНТЕКСТІ МІСТА	
Пузириий В.І.	333
ОБРАЗ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В СУЧАСНОМУ ІНТЕР'ЄРІ	
Блажівська Н.І.	335
MODERN COWORKING AREAS DESIGN	
Олійник Кирюло	336
ПРИНЦИПИ ТА ПРИЙОМИ ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТЕМАТИКИ В ІНТЕР'ЄРАХ АЕРОВОКЗАЛІВ	
Зеленкова В.А.	337
АРТ-ПРОЕКТ СВОБОДНОГО ПРОСТРАНСТВА «ЦИТАТА ИЗ ФИЛЬМА»	
Мараховський А.А., Хожай Д.В.	338
СЕНСОРНИЙ ДИЗАЙН. ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ В ІНТЕР'ЄРІ	
Ус В.Ф., Черданченко Ю.А.	339
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДИЗАЙНУ ОЗЕЛЕНЕННЯ В ІНТЕР'ЄРІ	
Абрамюк І.Г., Журавель А.	340
КОРЕЛЯЦІЯ ЯВИЩА ХАОСУ І СТИЛЮ ДЕКОНСТРУКТИВІЗМ	
Яремчук О.М., Пономарьова В.І.	342
СТИЛЬ ЛОФТ В ДИЗАЙНЕ ІНТЕР'ЄРА СОВРЕМЕННОГО ЖИЛЬЯ	
Лоліна Н.А.	343
ПОСУД ВІКТОРІАНСЬКОЇ ЕПОХИ	
Соломенко А.Г.	344
САНТЕХНІКА ВІКТОРІАНСЬКОЇ ЕПОХИ	
Кузнецова І.О., Соломенко А.Г.	346
СТИЛІЗАЦІЯ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРУ	
Лазаренко К.О.	347
СТИЛЬ І СТИЛІЗАЦІЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ	
Дружченко Ю.Г.	348
9 Симпозіум «Синтез мистецтва в міському середовищі».....	350
9.1. Монументальне мистецтво в міському середовищі	351

ТВОРИ МОНУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА У ІНТЕР'ЄРАХ ЛІКАРЕНЬ УКРАЇНИ	
Спіхіна Д.В.	351
АКТУАЛЬНІСТЬ І ВАЖНОСТЬ ДОСТИЖЕНЬ «ШКОЛИ М.Л. БОЙЧУКА» КАК ПРИМЕР НОВОГО ОРИГІНАЛЬНОГО ЯВЛЕННЯ В МОНУМЕНТАЛЬНОМУ ІСКУССТВЕ ХХ ВЕКА	
Земляная Т.Н.	352
9.2. Театралізація архітектурного середовища.....	353
ОСОБЛИВОСТІ СЦЕНОГРАФІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ КЛАСИЧНОГО БАЛЕТУ «БАЯДЕРКА» НА СЦЕНІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОПЕРИ УКРАЇНИ	
Триколенко С.Т.	354
ТЕАТРАЛЬНЕ ДІЙСТВО І ТЕАТРАЛІЗАЦІЯ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА	
Трошкіна О.А.	355
КЕРАМІКА ОЛЬГИ РАПАЙ НА ФАСАДІ БУДИНКУ НАРОДНИХ КОЛЕКТИВІВ У КИСВІ	
Триколенко О.В.	357
9.3. Семантика міського середовища	358
ВПЛИВ ШКОЛИ БАУХАУС НА СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ АРХІТЕКТУРИ	
Михалевич В.В., Масон О.К.	358
ХУДОЖНИЙ ВИМІР АРХІТЕКТУРИ	
Солярська І.О.	359
ВРЕМЕННОЕ СООРУЖЕНИЕ КАК НЕОТЪЕМЛЯЕМАЯ ЧАСТЬ ГОРОДСКОЙ СРЕДЫ	
Сухенко И.В.	361
ЛЭНД-АРТ КАК СРЕДСТВО СОХРАНЕНИЯ И АКТУАЛИЗАЦИИ ОКРУЖАЮЩЕЙ ПРИРОДНОЙ СРЕДЫ В ГОРОДСКОМ КОНТЕКСТЕ	
Драгунова Н.Л.	362
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СИНТЕЗУ МИСТЕЦТВ З УРАХУВАННЯМ НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ ПРИ ФОРМУВАННІ ЖИТЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА ЗА ЧОРНОБИЛЬСЬКОЮ БУДІВЕЛЬНОЮ ПРОГРАМОЮ	
Авдеева М.С.	363
ГОРОДСКОЙ ПЕЙЗАЖ И СОВРЕМЕННОЕ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЕ ИСКУССТВО	
Аллет С.Ю.	364
ВИКОРИСТАННЯ КЕРАМІКИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ МОНУМЕНТАЛЬНО –ДЕКОРАТИВНИХ КОМПОЗИЦІЙ НА ФАСАДАХ БУДІВЕЛЬ	
Правдохін В.В.	366

ОСНОВИ ПРОСТОРОВОГО АНАЛІЗУ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

В статті розглядаються основи методики просторового аналізу відповідно до завдань містобудування та дизайну міського середовища. Просторовий аналіз дозволяє формалізувати реальну ситуацію, розглянути архітектурний простір як естетичний формальний елемент, що підпорядковується загальним законам композиції.

В силу різних обставин в Україні та більшості країн СНД в пострадянський період питання організації міських міського простору з наукової точки зору не було об'єктом спеціальних наукових досліджень. З видатних наукових робіт з дизайну середовища слід відзначити праці Б.С. Черкеса, Б.С. Посацького, О.В. Рибчинського та інших.

Хоча містобудування, архітектура будівель та споруд і дизайн міського середовища тісно пов'язані, – дизайн середовища відрізняється тим, що працює виключно з “людиним” масштабом, на рівні перших поверхів будинків і поверхонь міських просторів.

Міський інтер'єр – це конкретний фрагмент архітектурно освоенного міського простору, що цілісно сприймається. Найпростішою формою міського інтер'єру слід вважати одиничний ізольований фрагмент міста, який глядач може сприйняти одноразово. Такими являються площа, перехрестя вулиць, двір, відрізок магістралі. Простір – це найважливіший елемент дизайну середовища. Простір відображає естетичні характеристики елементів, які знаходяться в ньому. Простір – це не матеріальна субстанція, проте він формується нашим сприйняттям візуальних відносин між простором й елементами. Теорія фігури і тла, яка бере початок з гештальт-психології, має безпосереднє відношення до роботи в архітектурному середовищі, тому що дозволяє виявити та підсилити композиційні закономірності побудови простору.

Будь-який фрагмент просторового середовища, зображений у вигляді просторово-планувальної схеми, так само тяжіє до загальних законів сприйняття. Починаючи роботу з дизайну середовища, потрібно проаналізувати, які елементи середовища утворюють «фігури», а які складають нейтральне «тло». Традиційний психологічний стереотип сприйняття відкритого міського простору як зовнішнього середовища – з огляду на масштабність, дистанцію сприйняття, сезонного і добового ритмів освітленості, кольору, погоди і самої технології функціонування – все частіше змінюється його усвідомленням як інтер'єру міста.

За допомогою просторового аналізу легко виявити композиційно-просторову структуру міста. Доцільно виділити два види простору: позитивний (або замкнений) простір – той, де ми перебуваємо, сидимо, відпочиваємо, – і негативний (транзитний) – той, в якому рухаємось.

Малюнок транзитних просторів створює композицію містобудівного фрагменту, показує його малюнок, своєрідний геометричний містобудівний орнамент. Виявлення позитивних (замкнених просторів дозволяє прослідити просторову щільність містобудівного фрагмента, наявність незабудованих або непов'язаних з основною композицією фрагментів. Методи просторового аналізу все частіше використовуються як для вирішення нагальних містобудівних завдань, так і для розробки конкретних фрагментів міського середовища. На наш погляд, методика просторового аналізу повинна викладатись в процесі підготовки як архітекторів-містобудівельників, так і дизайнерів всіх рівней. Вона дозволяє формалізувати складний багаторівневий малюнок містобудівної тканини міста, виокремлюючи лише композиційно-просторові аспекти сприйняття.

УДК 72.012.08(043.2)

Сідорова О.І.,
 старший викладач, НАУ, Київ, Україна

КОМПОЗИЦІЙНІ ТА ЕЗОТЕРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІНІЇ ПАРТЕРУ ІСТОРИЧНОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Актуальність збереження своєрідності забудови історичного міського середовища зростає з кожним роком у зв'язку із зростанням темпів реконструкції історичних міст та включенням нового будівництва в міську структуру. Особливості самотності історичної забудови кожного конкретного міста залишаються недостатньо вивченими.

В м. Києві 80% історичного центру складає забудова кінця XIX – поч. XX ст. Лінія партеру (лінія перших поверхів будинків) мала в забудові кінця XIX ст. - початку XX ст. свої особливості - наявність різностильових архітектурних елементів та декору: порталів, балконних ґрат, ґрат проїздів, кутих і вилваних парасолькових дашків, які відступають від фасаду будівлі, скульптури та ліпних міжвіконних вставок, які несуть естетичну, символічну та філософсько-історичну інформацію. Все це робило лінію партеру більш деталізованою, інформативною, щільнішою, порівняно з лінією перших поверхів житлової забудови XIX ст., а також із забудовою другої пол. XX – поч. XXI ст.

В результаті проведеного нами дослідження композиційної структури фасадів забудови кінця XIX – поч. XX ст. виявлено три основні типи композиційних схем вирішення фасадів в залежності від основних структурних вертикальних членувань: одноосьова, двохосьова та трьохосьова. Типи використаних авторами будівель композиційних схем безпосередньо впливали на сприйняття архітектурно-художнього вирішення фасадів будинків, пропорційного та метро-ритмічного ряду лінії партеру забудови вулиці. Особливо цікавим є включення простору в периметральну лінію забудови (виявлено 4 основні види).